

Pedagogisch-educatief werkplan Nicolaas Start

Algemene informatie over Nicolaas Start

Peuteropvang Nicolaas Start is gehuisvest in een klaslokaal bij basisschool Sint-Nicolaas aan de Pastoor van Schijndelstraat 28, 5469 PT in Boerdonk.

Deze school ligt in het hart van Boerdonk. Het gebouw dateert uit 1930 en is regelmatig verbouwd. Hierdoor hebben de kinderen de beschikking over een mooi lokaal met een gezellige buitenspeelruimte. Op Dinsdag- en Vrijdag ochtend spelen de peuters van de peuteropvang in dit lokaal. Op maandagmiddag, dinsdagmiddag en donderdagmiddag maken de kinderen van de Buiten Schoolse Opvang gebruik van dit lokaal. Het lokaal is zodanig ingericht de beide groepen peuteropvang en BSO hier geen hinder bij ondervinden.

Openingstijden

De peuteropvang is 40 weken per jaar geopend, tijdens de schoolvakantie zijn wij niet geopend. Het vakantierooster wordt aan ouders in het Ouder Portaal bekend gemaakt. Studiedagen en andere schoolvrije dagen is de peuteropvang wel geopend. Onderstaande dagdelen zijn bij peuteropvang Nicolaas Start beschikbaar;

dinsdagochtend en vrijdagochtend
Tijd: 8.30 – 12.30 uur

Omvang, leeftijdsopbouw en groepsgrootte

Peuteropvang Nicolaas Start heeft 1 lokaal. In het lokaal zijn verschillende hoeken zo ingericht dat de ontwikkeling van de peuters gestimuleerd wordt. Op de groep zijn er maximaal 16 kinderen aanwezig in de leeftijd tussen de 2,3 jaar en de 4 jaar. Er werkt een pedagogisch professional op de groep. Het kindaanbod is momenteel niet meer dan 8 kinderen.

Dagindeling/ werkwijze

De kinderen worden bij binnenkomst verwelkomd door de pedagogisch professional. De pedagogisch professional gaat met de kinderen naar de kleuterklas om daar gezamenlijk een inloopwerkje te doen. Na een kwartiertje gaan ze terug naar de groep en de kinderen worden door de pedagogisch professional uitgenodigd om te gaan zitten en wordt het signaal liedje 'goedemorgen' samen gezongen. De namen van de kinderen worden genoemd en iedereen wenst elkaar om de beurt goedemorgen. Hiermee is ook de presentielijst gecontroleerd. Daarna wordt aan de hand van de dagritmekaarten verteld wat er die ochtend op het programma staat en hierbij is speciale aandacht voor het Piramide-project en Logo 3000. Na de goedemorgen kring gaan de kinderen meestal vrij spelen of wordt er in kleine groepjes een geplande activiteit uitgevoerd. Uiteraard wordt er aan het eind van het spel weer samen opgeruimd. Vervolgens wordt er bij de kleuters in de kring fruit gegeten en water gedronken. Daarna wordt er buiten gespeeld samen met de kleuters. Tijdens het ophalen van de kinderen krijgen ouders de gelegenheid vragen te stellen en de pedagogisch professional legt uit wat er die dag aan bod is gekomen en hoe hun kind hieraan heeft meegedaan.

Nicolaas Start kiest voor een vaste dagindeling omdat structuur en ritme belangrijk zijn voor peuters. Het geeft hen houvast, het is herkenbaar en ze ontwikkelen hierdoor min of meer een gevoel voor tijd. Het gebruik van signaal liedjes en dagritmekaarten biedt de voor peuters belangrijke voorspelbaarheid. Om kinderen goed te betrekken zorgen we ervoor dat het thema zoveel mogelijk zichtbaar is op de groep en een aantal onderdelen hierbij op ooghoogte in de groep hangen. Ook de wijze van communiceren (pedagogisch professional-kind, pedagogisch professional-ouder, pedagogisch professional en kind-kind) draagt bij aan de emotionele veiligheid van peuters. We luisteren actief naar een andere, we leggen dingen uit, geven instructies en reageren positief wanneer een kind contact zoekt. Bij de dagindeling is er aandacht voor de diversiteit bij peuters.

Wennen

De eerste keren op een peuteropvang zijn altijd spannend. Zowel kinderen als ouders moeten wennen en vertrouwd raken aan een nieuwe situatie: de peuteropvang, de dagindeling, de pedagogisch professionals en de andere kinderen. Dit is de basis voor het kind om zich emotioneel veilig te gaan voelen en zijn nieuwe omgeving te ontdekken. Daarom wordt er voor dit wenproces rustig de tijd genomen.

Hoe de wenperiode eruitziet is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind. Kinderen worden de eerste keer uitgenodigd voor een wenuurtje. De pedagogisch professionals van de groep zorgen ervoor dat er altijd extra tijd en aandacht is voor het nieuwe kind en de nieuwe ouders. Er wordt goed in de gaten gehouden hoe het kind zich voelt. Als het nodig is, wordt extra steun of troost geboden. Als de ouder een kind huilend “moet” achterlaten, bieden we altijd aan om na een (half)uurtje even te bellen om te vertellen hoe het gaat of kan de ouder ons bellen om te informeren. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan de kennismaking met de andere kinderen. Met de ouders wordt de afspraak gemaakt om de eerste keren op tijd aanwezig te zijn bij het ophalen, zodat het kind weet dat hij/zij altijd weer opgehaald wordt. We adviseren ouders ook om het afscheid kort te houden maar wel duidelijk te zijn. Als er sprake is van extreme problemen tijdens de wenperiode, maken we samen met de ouders een handelingsplan. Als een kind in aanmerking komt voor VVE is dat mogelijk vanaf de leeftijd van 2 jaar en 6 maanden.

We observeren via het leerlingvolgsysteem ‘Kijk!’. We observeren hierbij 11 ontwikkelingsgebieden (o.a. omgaan met zichzelf en anderen, spraak/taalontwikkeling, grove en fijne motoriek). Registraties vinden vervolgens plaats in mei en november. De ouders worden 1 keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek over deze registratie. Ouders van ‘zorgenkinderen’ of VVE kinderen worden bij iedere registratie uitgenodigd voor een gesprek. Uiteraard kunnen de ouders altijd op een ander moment een gesprek aanvragen met de pedagogisch professional.

Voeding

Alle kinderen nemen van thuis een stuk (gesneden) fruit mee. Het fruit wordt in een bakje met naam in de rugtas meegegeven. Wij adviseren ouders om druiven en tomaten in de lengte doorgesneden mee te geven. In de dagindeling zit het drinken en fruit moment als vast onderdeel. Voor het fruit eten en het drinken wordt met z’n allen een liedje gezongen. De kinderen drinken water na het fruit. Tijdens de fruitkring is er tijd om samen te praten over de dag of de bijzonderheden die de kinderen hebben meegemaakt. De peuteropvang wil gezonde voeding stimuleren; om die reden drinken alle kinderen water en krijgen ze fruit.

Vertrouwen

De pedagogisch professionals van Nicolaas Start proberen, zoals beschreven in het pedagogisch-educatief beleidsplan, zoveel mogelijk rekening te houden met wat het kind kan, weet, voelt en wat haalbaar is binnen de gegeven situatie. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier al naar gelang aanleg en temperament. Het is hierbij van belang dat de groep veiligheid en vertrouwen biedt aan elk kind. In de praktijk betekent dit dat de pedagogisch professionals tijdens het spelen de peuters ruimte geven. Ze laten de kinderen zelf spelen, samen ruzies oplossen, kiezen en ontdekken voor zover dit kan. De pedagogisch professionals sluiten vaak bij de peuters aan tijdens hun spel om samen de wereld te ontdekken met spel en avontuur. De kinderen worden wel gestimuleerd om aan de verschillende activiteiten deel te nemen, maar als ze echt niet willen, hoeft dit niet.

Groepsregels en rituelen

In het omgaan met elkaar hebben de peuters afspraken en regels nodig om sociaal vaardig te worden. De pedagogisch professionals stimuleren de peuters tot samenspel en oplossen van kleine conflicten door positieve communicatie. Hiervoor zijn er in de groep regels en afspraken nodig. Bij het opstellen van regels en afspraken gaat Nicolaas Start uit van de waarden en normen die een belangrijke rol spelen in het dagelijks leven. Vriendelijk taalgebruik, omgangsvormen, op hun beurt wachten en samen delen. Peuters worden via taal (benoemen) en voordoen geholpen in het naleven van de regels. Wij helpen kinderen bij het vinden van oplossingen bij problemen.

Activiteiten buiten de stamgroep ruimte

De groepsruimte waar de kinderen verblijven wordt de stamgroep ruimte genoemd. Op sommige momenten verlaten de kinderen de stamgroep ruimte. Dit gebeurt bij het buitenspelen, bij het spelen in de groepsruimte, kring bij de kleuters of bij een uitstapje. De pedagogisch professional van de groep begeleidt de kinderen op het moment dat alle kinderen de stamgroep ruimte verlaten. Peuters verlaten de stamgroep ruimte ook om samen met de kleuters een thema uit te voeren. Bij Nicolaas Start verlaten de peuters de stamgroep aan de start van de dag omdat zij samen met de kleuters van groep 1-2 een inloopwerkje gaan doen en zij verlaten de stamgroep ruimte om fruit te gaan eten bij de kleuters. Het samenspel is vanwege de leeftijd van de kinderen van korte duur. De pedagogisch professional zal de kinderen die buiten de stamgroep ruimte verblijven begeleiden. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen de overstap naar school als vanzelfsprekend ervaren en zijn daardoor bewust bezig met de aansluiting op de kleutergroep. Dit is in de praktijk makkelijk te realiseren omdat de kleutergroep naast de peutergroep gesitueerd is.

Piramide

Wij werken op de groepen met het VVE programma Piramide. Aan de hand van de dagritmekaarten wordt er verteld wat er die dag op het programma staat. Ook voor de dreumesen en baby's is er Piramide zij worden meegenomen in het dagritme en programma waar mogelijk is. Voor deze doelgroep is het met name van belang dat ze ontdekken en ervaren. Hier zullen veel activiteiten van Piramide mee te maken hebben. Jonge kinderen ontwikkelen zich als een speer. Met Piramide help je kinderen van 0– 7 jaar op een speelse en veilige manier de wereld te ontdekken, zodat alle ontwikkelingsgebieden – cognitieve en sociaal-emotionele – ruimschoots aan bod komen.

Wat is Piramide?

Piramide is opgebouwd rondom projecten. Die gaan over vertrouwde dingen, zoals mensen, lente en verkeer. Gedurende het schooljaar worden deze thema's aangeboden. Het thema wordt 4 weken aangeboden waarbij de verschillende stadia aan bod komen. Volgens de Piramide methode is er eerst een oriëntatiefase, daarna het demonstreren, het verbreden en verdiepen van het thema. Hierbij komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod en is het mogelijk om aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase van het individuele kind. We proberen een aantal thema's per jaar aan te laten sluiten bij de kleuterklassen. Hierdoor kunnen we samen met de kleuters ook aan een thema werken en kunnen we de kinderen die behoefte hebben aan extra uitdaging ook ondersteunen.

De wereld leren kennen door thema's

Piramide is opgebouwd rondom thema's die voor jonge kinderen herkenbaar en aansprekend zijn. Voorbeelden van thema's zijn Mensen, Verkeer, Feest, Ziek en gezond en seizoenen thema's. Elk thema duurt vier weken en is op dezelfde manier opgebouwd. Er wordt eerst kennis gemaakt met het thema, de themahoek op de groep wordt ingericht en de groep komt in de sfeer van het thema. Bij het thema Ziek en gezond wordt bijvoorbeeld een ziekenhuis ingericht op de groep en halen we de doktersspullen uit de kast. Naarmate het thema vordert, wordt er steeds meer verdieping aangeboden. Kinderen gaan hierdoor nadenken en meer ontdekken over het thema. Op deze manier leren ze de wereld om hen heen steeds beter kennen!

Verschillende ontwikkelingsgebieden

Het leuke van Piramide is dat gedurende elk thema veel verschillende ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden. Zo is er voor elke leeftijd en elke ontwikkelingsfase iets te leren! In elk thema worden allerlei activiteiten aangeboden die gericht zijn op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Denk aan een actieve buitenactiviteit voor de motoriek, een kringgesprek voor de mentale ontwikkeling en een fantasierijk rollenspel voor de creativiteit.

Sommige activiteiten worden met de hele groep uitgevoerd, sommige activiteiten in groepjes en soms zelfs één op één. Daarnaast worden de kinderen geprikkeld om meer over het thema te ontdekken in de speelhoeken op de groep. Zo wordt de huishoek bij het thema Kleding een kledingwinkel of komt de zandtafel op de groep tijdens Zomer. Kijk maar eens rond op de groep welke themahoeken je kunt ontdekken!

Piramide in de praktijk

Dat klinkt allemaal leuk en interessant, maar hoe ziet dit er dan uit op de groepen? Elke week worden een aantal leuke activiteiten gedaan, vaak 's morgens na het fruitmoment. De medewerker plant dit zo in, dat zoveel mogelijk kinderen die week aan de activiteiten mee kunnen doen. Misschien denk je bij een "activiteit" al snel aan een knutselwerkje of tekening, dus aan een eindproduct. Maar bij Piramide is dit meestal niet het doel op zich. Tijdens de activiteiten worden de kinderen echt uitgedaagd om te spelen. Hierbij gaat het om plezier, ontspanning en onbevangenheid. Dit gebeurt bijvoorbeeld door voor te lezen, het zingen van een liedje, versjes op rijm of het spelen van een spelletje. De kinderen worden uitgedaagd om spelenderwijs te ontdekken en te leren. De pedagogisch professional geeft de kinderen de ruimte om zelf initiatieven te nemen en zelf keuzes te maken tijdens het spelen en onderzoeken.

Volgen en signaleren

De dagelijkse observaties worden vastgelegd in het kind-volgsysteem KIJK. Hierdoor kunnen de pedagogisch professionals de ontwikkeling van de peuters goed volgen. Als een peuter doorstroomt naar basisschool Nicolaas worden de gegevens over de ontwikkeling gedeeld met de leerkracht, na toestemming van de ouders. Hierdoor wordt een doorgaande leerlijn met de basisschool gerealiseerd.

4 ogen principe

Bij de peuteropvang is momenteel 1 pedagogisch professional op de groep. De conciërge van school komt in de ochtend regelmatig een keer binnen lopen. Bij calamiteiten is zij snel te bereiken. Naast de conciërge zijn de leerkrachten aanwezig.

Buitenspelen

Met de peuters wordt, afhankelijk van het weer, elke dag buiten gespeeld. Wij vinden het gezond dat kinderen naar buiten gaan. Buiten is het mogelijk om te rennen, klimmen en fietsen. Dit kan op het kleine plein dat voor de peuters is ingericht of op het schoolplein samen met de kleuters. De kinderen van de peuterspeelzaal spelen samen met de kleuters van school buiten. Hierdoor leren de peuters en kleuters elkaar rekening te houden en leren ze van elkaar. De peuters leren de leerkracht alvast kennen. De pedagogisch professionals van Nicolaas Start houden te allen tijde buiten toezicht.

Ouderbetrokkenheid

In- en uitloop

Tijdens het kwartiertje inloop wordt aan ouders de gelegenheid geboden om samen met de kinderen een activiteit te doen. Dit kunnen bijvoorbeeld klaargelegde spelletjes of (project-)materialen zijn. Voor het kind en de ouders is het fijn om op de hoogte te zijn waar de kinderen op dat moment mee bezig zijn, welke activiteiten er tijdens het thema worden aangeboden. De pedagogisch professional vertelt de ouders via kind planner met een verhaal (foto's) wat er die week gebeurd is op de peuteropvang. In het kwartier in de ochtend is er ook de mogelijkheid om met de mentor te bespreken hoe het met uw peuter gaat. Aan het eind van de ochtend/middag als de kinderen gezamenlijk naar buiten gaan is er even een moment van kort overleg.

Ouderparticipatie

In het kader van VVE worden ouders regelmatig betrokken bij het thema. Zij worden op deze manier betrokken bij het reilen en zeilen op de peuteropvang en meestal vinden ouders het erg leuk om te zien hoe hun kind omgaat met leeftijdsgenootjes en deelneemt aan activiteiten.

De pedagogisch professionals van Nicolaas Start geven per thema een nieuwsbrief mee naar huis, met daarin een link naar boeken of een filmpje e.d. om de ouders betrokken te houden bij het thema. Hierdoor kunnen ouders het thema ook thuis met het kind bespreken. De platen van logo 3000 worden toegevoegd voor ouders om thuis met het kind te bekijken.

Van verjaardagen en afscheid nemen wordt zoals gezegd een feest gemaakt waar ouders van harte welkom bij zijn. De ouders nemen geen traktatie meer mee. De pedagogisch professionals verzorgen de traktatie, zodat deze voor alle kinderen gelijk is. Wij willen kinderen meegeven dat het feest centraal staat, de aandacht voor de jarige. Daarbij vormt het gezond beleid ook een rol.

Ruilen en extra dagdelen

Ruilen en extra dagdelen afnemen is bij de peuteropvang niet mogelijk.

Ondersteuning van beroepskrachten.

De medewerkers van Nicolaas Start worden ondersteund in hun pedagogische handelen door het inzetten van een pedagogisch/VE coach. Voor de locatie Nicolaas Start wordt 50 uur ingezet voor pedagogische beleidsontwikkeling. Voor het coachen van de beroepskrachten wordt bij Nicolaas Start 12 uur per jaar ingezet.